

MIGRACE A EVROPA

Evropa odpradávná patřila mezi světadíly silně ovlivňované migrací. Konec starověku a počátek středověku je v Evropě typický „stěhováním národů“ a i během středověku lidé migrovali z nejrůznějších důvodů, ať už kvůli hladomoru, nemocem, válkám, náboženskému útlaku či za lepším životem na jiné půdě. K rozsáhlé migraci z Evropy na jiné světadíly došlo i v industriální éře – v období mezi koncem napoleonských válek (1815) a počátkem velké hospodářské krize (1929) odešlo více než 54 milionů Evropanů do USA, států Jižní Ameriky, Austrálie a na Nový Zéland. Tato emigrace probíhala hlavně z důvodu ekonomických, kdy nebyl dostatek pracovních míst pro narůstající evropskou populaci. Evropa devatenáctého století tak byla významným zdrojem emigrantů pro ostatní části světa. Lidé ovšem migrovali nejen do zámoří, ale také v rámci území Evropy, ať už mezi jednotlivými státy, nebo i jen regionálně např. z venkova do měst (urbanizace).

Během první světové války nastal akutní nedostatek pracovních sil s odchodem více než 60 milionů mužů do války. Evropské státy začaly hledat jak nové pracovníky, tak i další vojenské síly, např. v koloniích v Africe, Asii či Latinské Americe. Po skončení války se však většina přeživších vrátila domů.

V meziválečném období sehrála důležitou roli v evropské migraci tzv. **dekolonizace**, tedy postupné ztracení a opouštění jednotlivých kolonií. Z dřívějších evropských kolonií v Asii a Africe směřovala část obyvatel zpět do Evropy. Do rodné země (např. Velká Británie nebo Francie) se vrátilo 7 milionů obyvatel s původně evropskými kořeny a ti byli následováni početnou skupinou obyvatel neevropského původu. Přistěhovalce z bývalých kolonií, kteří neměli evropský původ, místní obyvatelé často nechtěli akceptovat a mezi veřejností se začaly objevovat prvky rasismu, xenofobie a diskriminace. Evropské státy hledaly nástroje omezení imigrace obyvatel neevropského původu do Evropy zavedením přísných přistěhovaleckých kontrol.

Specifickou podobu měla nucená emigrace Židů z evropského území v první polovině 20. století, kterou poháněla antisemitská politika řady států a která u nacistického Německa vyústila až v Holokaust.

Druhá světová válka za sebou nechala velké počty obětí a válečných veteránů a pro obnovu zničeného hospodářství chyběla v řadě oblastí pracovní síla. Od padesátých let 20. století tak státy západní Evropy přijímaly tzv. **gastarbeiter** (česky hostující dělníky). Západní a severní Evropa se staly cílovým územím pro imigranty ze států jižní Evropy, severní Afriky, Turecka apod. Většina států předpokládala, že se imigranti po uplynutí své pracovní smlouvy vrátí zpět do domovských zemí. Pro část gastarbeiterů však byly životní podmínky nových zemí tak atraktivní, že se v nich rozhodli naopak zůstat a často se za nimi přistěhovala i jejich rodina. Například v Německu tak dnes žije zhruba 2,7 mil. přistěhovalců z Turecka a jejich potomků. Zároveň v poválečném období pokračovala i dekolonizace Afriky a jižní či jihovýchodní Asie.

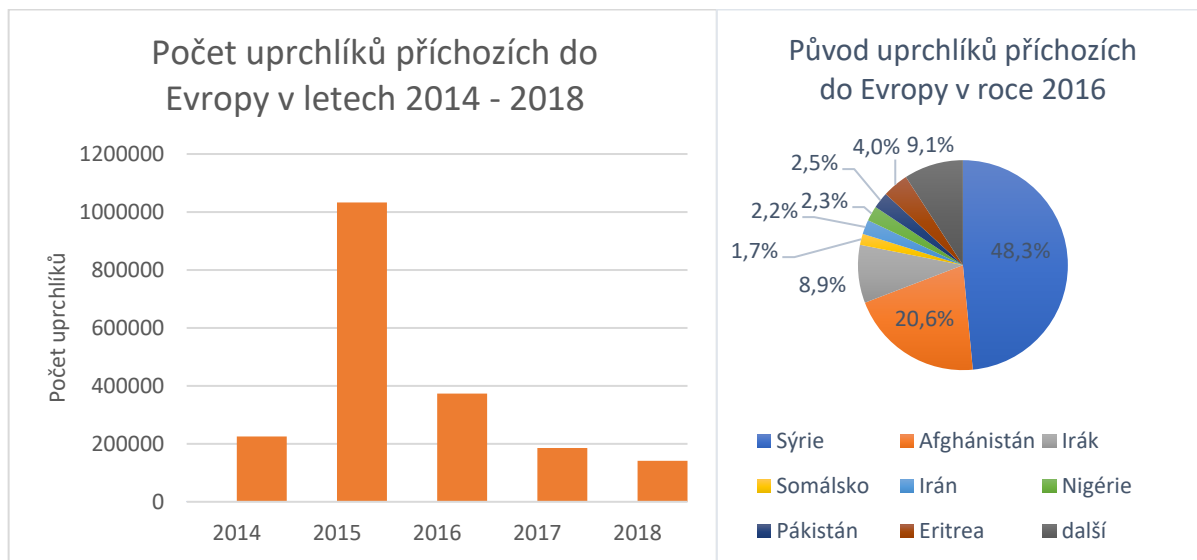
Na konci 20. století a na počátku 21. století nastaly další změny v evropské migraci v důsledku politických změn (pád komunismu, rozpad Sovětského svazu, Jugoslávie, Československa, sjednocení Německa), rozšiřování Evropské unie a přetrvávající atraktivitu evropského kontinentu pro migranty z jiných částí světa. Evropu lze dnes rozdělit na tři hlavní regiony s rozdílnou podobou migrace. **Západní a severní Evropa** je už od poloviny 20. století cílovou destinací pro přistěhovalce hledající práci, kteří sem dnes směřují z východní Evropy, Asie nebo Afriky, případně zde hledají azyl před politickými režimy na jejich území. **Jižní Evropa** se stala cílovou destinací migrantů až na přelomu 20. a 21. století a láká jak přistěhovalce ze severní Afriky, tak i z Latinské Ameriky nebo opět z východní Evropy. **Východní Evropa** je naopak spíše zdrojovou oblastí migrantů hledajících příhodnější ekonomické příležitosti na západ od jejich domovských zemí.

Podle Migration Data Portal se v roce 2017 na evropském území nacházelo 78 mil. migrantů, což je zhruba 10 % evropské populace. Většina z nich jsou však Evropané, kteří se přestěhovali v průběhu života z jedné evropské země do jiné. Nejvíce přistěhovalců žije v Německu (12,2 mil., z toho nejvíce Turci a Poláci), v Rusku (11,7 mil., z toho nejvíce Ukrajinci), ve Velké Británii (8,8 mil., z toho nejvíce Indové, Pákistánci a Poláci), ve Francii (7,9 mil., z toho nejvíce Alžíráné) a ve Španělsku (5,9 mil., z toho nejvíce Rumuni a Maročané).

V letech 2015 a 2016 proudilo do Evropy velké množství **uprchlíků**. Putovali sem především v důsledku války v Sýrii, ale i z dalších konfliktů

oblastí západní a střední Asie a z Afriky. Uprchlíci využili dvou hlavních migračních tras, a to balkánské (přes Řecko) a středomořské (přes Itálii). Podle údajů Eurostatu požádalo během roku 2015 o azyl v zemích EU přes 1,2 mil. uprchlíků. Na jaře 2016 se snížil počet příchozích podél balkánské trasy, když EU a Turecko zavedly vzájemnou

dohodu o opatřeních proti migrační krizi. EU začala více kontrolovat migrační toky, snaží se potírat zločinecké sítě převaděčů ilegálních migrantů a hledá cesty, jak omezit migrační proudy i do budoucna – politickou a ekonomickou stabilizací oblastí, odkud se migranti do Evropy vydávají.

Zdroj: <https://data2.unhcr.org/en/situations>